

Identifying and Prioritizing the Effective Factors on the Knowledge-Based Economy Audit with the Approach of Intangible Assets (case study: Ilam Science and Technology Park)

Fatemeh Ahmadi¹✉

1. Assistant Professor, Accounting Department, Ilam Branch, Islamic Azad University, Ilam, Iran. (Corresponding Author) Email: fatemehahmady60@gmail.com

Article Info	ABSTRACT
Article type: Research Article	This research was carried out with the purpose of identifying and prioritizing factors affecting knowledge-based economy auditing with the approach of intangible assets (case study: Ilam Science and Technology Park). The method of conducting this research was mixed (qualitative-quantitative). In the qualitative part, the research factors were extracted from the researches of the last 10 years, and in the quantitative part, the Fuzzy SWARA method was used to prioritize these factors. The data was collected with the help of 14 experts. The results showed that in the qualitative section, 15 factors including; Audit quality measurement standards, the main process of knowledge-based business, clear formulation of the goals of knowledge-based economy, the level of auditors' mastery of knowledge-based economy, audit method specific to knowledge-based economy, organization of knowledge-based audit team and were identified and in the quantitative part, the results indicated that the clear formulation of the goals of the knowledge-based economy is the first priority. Every day, new concepts emerge in the economy, with the help of which great changes can be made in the society. Knowledge-based economy is one of these cases that emphasizes the application of knowledge to produce products and services. In this case, most new and innovative products are created due to the use of knowledge-based economy.
Article history:	
Received: 10 July 2024	
Received in revised form 28 July 2024	
Accepted: 12 August 2024	
Published online: 21 September 2024	
Keywords: Knowledge-based Economy Intangible Assets Knowledge Audit Science and Technology Park	
Cite this article: Ahmadi, Fatemeh. (2024). Identifying and Prioritizing the Effective Factors on the Knowledge-Based Economy Audit with the Approach of Intangible Assets (case study: Ilam Science and Technology Park). <i>Journal of Innovation Economic Ecosystem Studies</i> , 4 (2), 101-116.	
http://doi.org/10.22111/innoeeco.2024.50015.1122	
	© The Author(s). Publisher: University of Sistan and Baluchestan

شناسایی و اولویت‌بندی عوامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود (مورد مطالعه: پارک علم و فناوری ایلام)

فاطمه احمدی^۱✉

۱. استادیار، گروه حسابداری، واحد ایلام، دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران. (نویسنده مسئول) رایانامه: fatemehahmady60@gmail.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۲۰ تاریخ ویرایش: ۱۴۰۳/۰۵/۰۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۲۲ تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۰۶/۳۱ واژه‌های کلیدی: اقتصاد دانش‌بنیان دارایی‌های نامشهود حسابرسی دانش پارک علم و فن آوری	این پژوهش با هدف شناسایی و اولویت‌بندی عوامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود (مورد مطالعه: پارک علم و فناوری ایلام) به انجام رسید. روش انجام این پژوهش آمیخته (کیفی-کمی) بود. در بخش کیفی، عوامل پژوهش از تحقیق‌های ۱۰ سال اخیر استخراج شد و در بخش کمی، برای اولویت‌بندی این عوامل، از روش سوارافازی استفاده گردید. داده‌ها با کمک ۱۴ خبره گردآوری شد. نتایج نشان داد که در بخش کیفی، ۱۵ عامل از جمله؛ استانداردهای اندازه‌گیری کیفیت حسابرسی، فرایند اصلی کسب‌وکار دانش‌بنیان، تدوین شفاف اهداف اقتصاد دانش‌بنیان، سطح تسلط حسابرسان به اقتصاد دانش‌بنیان، روش حسابرسی مختص اقتصاد دانش‌بنیان، سازمان‌دهی تیم ممیزی دانش‌بنیان و... شناسایی شدند و در بخش کمی نتایج بیانگر این بود که تدوین شفاف اهداف اقتصاد دانش‌بنیان در اولویت اول قرار دارد. هر روزه مفاهیم جدیدی در اقتصاد به وجود می‌آید که با کمک آن‌ها می‌توان تغییرات بزرگی را در جامعه ایجاد کرد. اقتصاد دانش‌بنیان یکی از همین موارد است که بر روی به‌کارگیری دانش برای تولید محصولات و خدمات تاکید دارد. در این حالت اکثر محصولات جدید و بدیع به دلیل استفاده از اقتصاد دانش‌بنیان به وجود می‌آیند.

استناد: احمدی، فاطمه (۱۴۰۳). شناسایی و اولویت‌بندی عوامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود (مورد مطالعه: پارک علم و فناوری ایلام). *مطالعات زیست‌بوم نوآوری*، ۴ (۲)، ۱۱۶-۱۰۱.

<http://doi.org/10.22111/innoco.2024.50015.1122>

ناشر: دانشگاه سیستان و بلوچستان

© نویسندگان

۱- مقدمه

در دهه‌های اخیر، نیروهای جهانی‌شدن و نوآوری سریع فن‌آوری، اقتصاد مبتنی بر دانش را به وجود آورده است. با تغییر پایه و اساس اقتصادهای صنعتی از منابع فیزیکی به دارایی‌های فکری، دانش به مزیت رقابتی جدید برای سازمان‌ها تبدیل شد. مدیران اجرایی تشخیص می‌دهند که دانش در اختیار کارکنانشان مهم‌ترین منبع استراتژیک در سازمان آن‌هاست، اما قبول دارند که راه مدیریت این منبع نامشخص است. درحالی‌که دانش به طور فزاینده‌ای به عنوان یک دارایی یا کالا در نظر گرفته می‌شود، اما هنوز به دلیل ویژگی‌های متناقض، تفاوت اساسی با کالاهای سنتی دارد. به عنوان مثال، دانش هنگام استفاده یا هنگام انتقال از بین نمی‌رود (دالکیر^۱، ۲۰۰۵).

شرکت‌های دانش‌بنیان یکی از بهترین مصادیق و یکی از موثرترین عوامل اقتصاد دانش‌بنیان هستند. این شرکت‌ها به فرآیندهای حسابرسی قوی نیاز دارند که با استانداردهای مبتنی بر ریسک آن‌ها هماهنگ باشد. چارچوب حسابرسی مبتنی بر دانش یک رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک است که مختص شرکت‌های دانش‌بنیان است (ابوزا و همکاران^۲، ۲۰۱۹). حسابرسی دانش، نیازهای دانش یک سازمان دانش‌بنیان را بررسی می‌کند و اینکه چگونه رهبری، سازمان، فناوری و یادگیری آن می‌توانند برای برآوردن این نیازها با هم کار کنند. به جای تمرکز بر اعداد، بررسی می‌کند که افراد در یک سازمان چه می‌دانند؟ چقدر آن را می‌دانند؟ و چگونه آن دانش را به اشتراک می‌گذارند؟ چالش مهم و جدی هم در شرکت‌های دانش‌بنیان این است که وقتی ساختار مشخصی برای به اشتراک‌گذاری اطلاعات در یک شرکت وجود نداشته باشد، افراد به صورت جداگانه شروع به کار می‌کنند. لذا، دانش و اطلاعات و کارهای تکراری منجر به ناکارآمدی و هدر رفتن بهره‌وری می‌شوند. هدف حسابرسی دانش در شرکت‌های دانش‌بنیان هم نشان دادن شواهد محکم از دانش موردنیاز یک سازمان، مکان آن، نحوه استفاده از آن، چالش‌ها و موانع موجود و آنچه می‌توان برای بهبود اقتصاد در شرکت‌های دانش‌بنیان است (ایند و همکاران^۳، ۲۰۲۱).

با توجه به چالش‌های این موضوع در اقتصاد دانش‌بنیان، این پژوهش در پی شناسایی و اولویت‌بندی عوامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود در پارک علم و فناوری ایلام است.

۲- مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۲.۱ اقتصاد دانش‌بنیان

اقتصاد دانش‌بنیان یا اقتصاد دانش‌محور یک نظام مصرف و تولید مبتنی بر سرمایه فکری است و به ویژه، به توانایی سرمایه‌گذاری بر اکتشافات علمی و تحقیقات پایه و کاربردی اشاره دارد. اقتصاد دانش‌بنیان نشان دهنده بخش بزرگی از تمام فعالیت‌های اقتصادی در اکثر کشورهای توسعه‌یافته است. بنابراین، یکی از مهم‌ترین اجزای یک اقتصاد دانش-بنیان، ارزشی است که از دارایی‌های نامشهود همچون ارزش دانش نیروی انسانی یا مالکیت معنوی آن ایجاد می‌شود. اقتصاد دانش‌بنیان، تجاری‌سازی علوم معاصر با دانش آکادمیک را توصیف می‌کند. اقتصاد دانش‌بنیان بر اهمیت سرمایه

¹ Dalkir

² Abuazza et al.

³ Ayinde et al.

انسانی در اقتصاد قرن بیست و یکم تاکید دارد. گسترش سریع دانش و اتکای فزاینده به رایانه، تجزیه و تحلیل داده‌های کلان و اتوماسیون، اقتصاد کشورهای توسعه‌یافته را به اقتصادی تبدیل می‌کند که بیشتر به سرمایه فکری و مهارت‌ها وابسته است و کمتر به فرآیند تولید اتکا می‌کند (تقوی و همکاران، ۱۴۰۱).

اقتصاد مبتنی بر دانش به جای تولیدات مادی، به کمیت، کیفیت، دسترسی و قابلیت استفاده خلاقیت و اطلاعات متکی است (الحینی^۱، ۲۰۲۲). اقتصاد مبتنی بر دانش شامل استفاده از دانش، اطلاعات، نوآوری و فناوری به عنوان محرک‌های اصلی رشد اقتصادی است. چهار رکن اقتصاد مبتنی بر دانش شامل فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)، سیستم‌های نوآوری، آموزش و توسعه منابع انسانی، مشوق‌های پولی است. سازمان‌ها نیز باید با مشارکت در برنامه‌های بین‌المللی و برنامه توسعه هماهنگ‌کننده سیاست‌های علم و فناوری حمایت شوند (علیزاده و سلیمی^۲، ۲۰۱۵) به زبان ساده آن دسته از صنایعی که سرمایه‌گذاری‌های کلانی در زمینه نوآوری و اختراعات نوین دارند را صنایع دانش‌بنیان می‌نامند. علیرغم باور عموم، در اقتصاد دانش‌بنیان تنها از فناوری‌های مدرن و سطح بالا استفاده نمی‌شود و با در نظر گرفتن نیازهای صنعت و کسب‌وکار مورد نظر، از دانش در جهت نیل به اهداف استفاده می‌کنند. به طور خلاصه می‌توان گفت اقتصاد دانش‌بنیان با استفاده مؤثرتر و کاربرد دانش در جهت گسترش ظرفیت‌ها و بهبود سطح بهره‌برداری از منابع در راستای افزایش تولید ملی، می‌تواند به معنای واقعی نمایان‌کننده شعار حمایت از کالای ایرانی باشد (انتظاری و محبوب، ۱۳۹۲).

شرکت‌های دانش‌بنیان، تعاونی‌ها یا موسسات غیردولتی هستند که ماده اولیه آن‌ها برای توسعه اقتصاد و افزایش ثروت، دانش است و برای رسیدن به اهداف علمی و اقتصادی شامل اختراعات و نوآوری و نیجتا تجاری‌سازی نتایج پژوهش‌ها و توسعه شامل طراحی و تولید در زمینه فناوری‌های نوین و با ارزش افزوده بالا تشکیل می‌شوند. با توجه به این تعاریف سرمایه‌های اقتصادی موجود در کشورها تنها محدود به منابع زیرزمینی مانند نفت، گاز و... نیست بلکه دانش و نیروی انسانی سرمایه اصلی به حساب می‌آیند؛ و کشورها با در دارا بودن جمعیت جوان و مستعد، سرمایه اولیه کارا و مفید برای رونق این اقتصاد را در اختیار دارند (تالون و همکاران^۳، ۲۰۱۶).

۲.۲ دارایی‌های نامشهود

دارایی‌های نامشهود با انقلاب دیجیتالی و تکنولوژیکی در حال رشد هستند و اهمیت فزاینده‌ای پیدا می‌کنند. دارایی‌های نامشهود، مانند سرقفلی، تحقیق و توسعه، حق ثبت اختراع، برندها، و علائم تجاری، منابعی هستند که منافع اقتصادی آتی را برای شرکت‌ها به ارمغان می‌آورند، به ویژه در عصری که بخش صنعتی دستخوش تغییرات قابل توجهی نسبت به دوران مدرن است که توسط دارایی‌های ملموس هدایت می‌شود. منابع طبیعی، زمین، مزارع، ساختمان‌ها، ماشین‌آلات، کارخانه‌ها که توسط دارایی‌های نامشهود هدایت می‌شوند مانند برندها، دانش فنی، پتنت‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی. در ادبیات، دارایی‌های نامشهود، به روش‌های مختلفی تعریف شده است. دو دسته از دارایی‌های نامشهود وجود دارد: دسته‌ای که می‌توان آن‌ها را به طور جداگانه متمایز کرد، مانند حق چاپ و ثبت اختراع، و دسته‌ای که

¹ Elhini

² Alizadeh & Salami

³ Tallon et al.

نمی‌توان آن‌ها را از سایر دارایی‌ها متمایز کرد، مانند تجربه، مهارت، و کارایی اداری (لوپز و رودریگز^۱، ۲۰۰۷). دارایی‌های نامشهود به دارایی‌های غیر پولی قابل شناسایی و بدون ویژگی فیزیکی اشاره دارد (تیم CFI^۲، ۲۰۲۳). شرکت‌ها می‌توانند یک دارایی نامشهود را زمانی تشخیص دهند که دارای شرایط خاصی باشد: دارایی نامشهود باید توسط شرکت قابل شناسایی و مدیریت باشد، منافع اقتصادی آتی را ارائه دهد، و هزینه آن باید قابل اندازه‌گیری باشد. شرکت‌ها باید اطلاعات مهمی مانند عمر مفید، روش و نرخ استهلاک و کاهش ارزش دارایی نامشهود را در صورت‌های مالی خود افشا کنند (فدرال حرفه ای حسابداری^۳، ۲۰۱۸).

۲.۳ حسابرسی دانش

مفهوم حسابرسی دانش گاهی اوقات به عنوان موجودی دانش یا ارزیابی دانش از آن یاد می‌شود تا حد زیادی در تحقیقات و عملکرد تجاری متفاوت است: طبق نظر دالکر^۴ و هیلتون^۵، حسابرسی دانش اطلاعات اصلی و نیازهای دانش را شناسایی و از آن استفاده می‌کند. در یک سازمان، شکاف‌ها، تکرارها و جریان‌های آن، نحوه مشارکت آن‌ها در اهداف کسب‌وکار، و اینکه کدام حوزه‌ها نیاز به بهبود دارند را بررسی می‌نماید. لیبویتز^۶ تأکید می‌کند که حسابرسی دانش به این سؤالات پاسخ می‌دهد که چه دانشی در سازمان وجود دارد؟ و چه چیزی وجود ندارد؟ چه کسی به آن نیاز دارد؟ و چگونه به آن نیاز دارد؟ او اشاره می‌کند که حسابرسی دانش ذخایر بالقوه دانش را ارزیابی می‌کند و گرفتن دانش ضمنی گام مهمی در این فرآیند است. برای فایفر و همکاران^۷، حسابرسی دانش بر ارزیابی دانش مورد نیاز در یک نقطه زمانی خاص، حاملان این دانش، ارتباطات بین حامل‌های دانش و نیاز به ارتباطات اضافی تمرکز می‌کند و به عنوان ابزاری برای کشف نقاط ضعف، تشویق به بهبود و کنترل اقدامات موجود مدیریت دانش عمل می‌کند. حسابرسی دانش چندین موضوع مرتبط با فرهنگ، افراد، محتوا و فرآیندهای یک سازمان مانند: تنگناهای اشتراک دانش، فقدان مهارت‌ها و قابلیت‌ها، مشکلات درک ارزش استراتژیک دانش و تصحیح، تفسیر و انتقال ناکارآمد تخصص را شناسایی می‌کند. در نهایت حسابرسی دانش را به عنوان "فرایند سیستماتیک شناسایی دارایی‌های دانش و رابطه آن‌ها در یک سازمان" تعریف می‌کنند. پرسولترو و همکاران^۸ (۲۰۰۷) یک روش حسابرسی دانش را توسعه دادند که بر فرآیندهای اصلی سازمان تمرکز دارد. از نظر آن‌ها روش حسابرسی دانش با تمرکز بر فرآیندهای اصلی شامل ده مرحله است: مرحله ۱: کسب اطلاعات استراتژیک سازمانی، مرحله ۲: شناسایی فرآیندهای اصلی سازمان، مرحله ۳: اولویت‌بندی و انتخاب فرآیندهای اصلی سازمان، مرحله ۴: شناسایی افراد کلیدی سازمان، مرحله ۵: ملاقات با افراد کلیدی، مرحله ۶: به دست آوردن موجودی دانش، مرحله ۷: تجزیه و تحلیل جریان دانش، مرحله ۸: ترسیم نمودار دانش، مرحله ۹: گزارش حسابرسی دانش، مرحله ۱۰: ممیزی مجدد دانش مستمر (ملک الکلامی و شریف^۹، ۲۰۲۲).

^۱ Lopes & Rodrigues

^۲ CFI Team

^۳ Federal of Accounting Professionals

^۴ Dalkir

^۵ Hylton

^۶ Liebowitz

^۷ Pfeifer et al

^۸ PerezSoltero et al.

^۹ Malekolkalami & Sharif

کولیوند و همکاران^۱ (۲۰۲۵) در مقاله‌ای با عنوان رابطه بین ویژگی‌های حسابرِس با سرمایه فکری و اقتصاد دانش‌بنیان نشان دادند که رابطه مثبت و معناداری بین شاخص‌های سرمایه فکری و اقتصاد دانش‌بنیان با ویژگی‌های حسابرِس است. بنابراین، بهبود شاخص‌های سرمایه فکری و اقتصاد دانش‌بنیان ویژگی‌های حسابرِس را افزایش می‌دهد. گوتسالنکو و آیوشین^۲ (۲۰۲۴) در تحقیقی تحت عنوان جهت‌های دیجیتالی‌سازی حسابرِسی تداوم فعالیت - پیش‌نیاز کارایی نشان دادند که تحول دیجیتال فعال اقتصاد بر همه حوزه‌های فعالیت تأثیر می‌گذارد و حوزه حسابرِسی نیز از این قاعده مستثنی نیست. علیرغم حجم قابل توجهی از تحقیقات علمی که به تجزیه و تحلیل تأثیر دیجیتالی شدن بر فعالیت حسابرِسی و شناسایی جهت‌های امیدوارکننده تحول دیجیتالی حسابرِسی مربوط می‌شود، جستجو برای عوامل بازدارنده دیجیتالی‌سازی فعالیت‌های مداوم حائز اهمیت است.

پوچخیدز^۳ (۲۰۲۴) در تحقیقی با عنوان اهمیت مسیر حسابرِسی برای تثبیت اقتصاد بیان می‌کند اجرای اصلاحات نوآورانه در شرکت‌ها برای توسعه و ثبات اقتصادی کشور بسیار مهم است که منجر به رشد پایدار و پرسرعت اقتصاد می‌شود. برای بهبود سیستم عملکردی شرکت‌های حسابرِسی، بر اساس به اشتراک‌گذاری بهترین شیوه‌ها از کشورهای خارجی، توجه به توسعه بهبود است که بهینه‌سازی فرآیندهای مدیریت را تضمین می‌کند.

هچتر و اسماتس^۴ (۲۰۲۴) در مقاله خود با عنوان انجام حسابرِسی دانش در آفریقای جنوبی بیان می‌کنند علیرغم افزایش تلاش‌های سازمان‌ها برای اجرای طرح‌های مدیریت دانش (KM)، بسیاری از آنها با شکست مواجه می‌شوند. انجام حسابرِسی دانش قبل از شروع فعالیت‌های مدیریت دانش، احتمال موفقیت را افزایش می‌دهد.

جاسویسیوز و اکسنیت^۵ (۲۰۲۳) در مقاله‌ای با عنوان پیش‌شرط‌های توسعه اکوسیستم دانش سازمانی در یک موسسه حسابرِسی، ماهیت دانش و جنبه‌های فرهنگی و ساختاری شیوه‌های مدیریت دانش را که ممکن است منجر به پیدایش اکوسیستم برای اشتراک‌گذاری دانش موجود و تولید دانش جدید شود، تجزیه و تحلیل می‌کنند. یافته‌های آنها تناسب خوبی بین انتظارات کارکنان و شیوه‌های سازمانی نشان می‌دهد.

رعایائی (۱۴۰۳) در مقاله‌ای با عنوان تبیین مولفه‌های افزایش قدرت اقتصادی جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر نقش علم و فناوری نشان داد که عناصری مانند نظام اقتصادی موزائیکی، خط تولید کارگاهی، اتخاذ رویکرد افزایش شدت دانش، تزریق دانش در تمامی ابعاد تولید، توزیع و مصرف، درون‌زایی تولید علم و فناوری و ایجاد زیست‌بوم مبتنی بر دانش از جمله مهم‌ترین این عوامل هستند.

کاشانی پور و همکاران (۱۴۰۲) در مقاله‌ای تحت عنوان تدوین الگوی ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود در شرکت‌های دانش‌بنیان به موضوع ارائه الگوی مناسب برای ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود در شرکت‌های دانش‌بنیان پرداختند. در این پژوهش از پیامدهای ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود، استفاده به‌عنوان ورودی ارزش‌گذاری شرکت‌ها و مقاصد تأمین مالی، کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و ابزار مدیریتی کاربردی مورد تأیید قرار گرفت.

¹ Koolivand et al.

² Gutsalenko & Aloslyn

³ Pochkhidze

⁴ Hechter & Smuts

⁵ Jucevicius & Aukscenyte

سیاه پوش (۱۴۰۲) در مقاله خود با عنوان تبیین نقش سرمایه انسانی در تحقق اقتصاد دانش‌بنیان با تأکید بر ارتباط صنعت و دانشگاه به تبیین نقش سرمایه انسانی در تحقق اقتصاد دانش‌بنیان با تأکید بر روابط بین صنعت و دانشگاه براساس چارچوب نظری اقتصاد نهادی می‌پردازد. نتایج گویای این است که ارتباط و تعامل کارآمد بین دو نهاد صنعت و دانشگاه موجب تأمین و بهینه‌سازی نیروی انسانی همگام با دانش‌روز می‌شود که نقش بسزایی در تولید و پردازش نوآوری و تحقق رشد اقتصادی ایفا می‌کند.

گچلو و کاملی (۱۴۰۲) در مقاله‌ای با عنوان چارچوب ممیزی (حسابرسی) دانش در سازمان‌های مأموریت محور به ارائه چارچوب حسابرسی دانش در سازمان‌های مأموریت محور پرداختند. نتایج به تدوین مدل عملیاتی حسابرسی دانش صورت گرفت.

سجادی (۱۴۰۲) در تحقیقی با عنوان نقش نظام آموزش کشور در توسعه و پیشبرد اهداف اقتصاد دانش‌بنیان بیان می‌کند که مصادیق عملکرد ضعیف نظام آموزش مانند بیکاری فارغ التحصیلان دانشگاهی و مهاجرت نخبگان، نگاه جزیره‌ای و مستقل به دانشگاه و... پیشبرد اهداف اقتصاد دانش‌بنیان در کشور را محدود ساخته است.

وکیلی‌فرد و همکاران (۱۴۰۱) در مقاله‌ای با عنوان نقش دارایی‌های نامشهود در راستای حسابداری مدیریت بر اقتصاد دانش‌بنیان به عنوان ابزاری برای تحقق اقتصاد مقاومتی با بررسی اقتصاد دانش‌بنیان، نشان داد که دارایی نامشهود به عنوان یک عامل مهم حسابداری مدیریت بر اقتصاد دانش‌بنیان موثر می‌باشد که در نتیجه در تحقق اقتصاد مقاومتی حایز اهمیت می‌باشد.

بخشانی و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیقی با عنوان تدوین و ارائه مدل مفهومی مدیریت رفتار اشتراک‌گذاری دانش در حرفه حسابرسی ایران با استفاده از نظریه داده بنیاد در سال ۱۴۰۰، ۲۹ مقوله استخراج نمودند و مدل کیفی را ارائه کردند.

۳- روش‌شناسی و داده‌های تحقیق

با توجه به اینکه این پژوهش در پارک علم و فناوری استان ایلام در سال ۱۴۰۳ به انجام می‌رسد بنابراین، این پژوهش از نوع هدف کاربردی است. همچنین نظر به اینکه دستیابی به هدف پژوهش با گردآوری داده‌های کیفی و کمی امکان‌پذیر است لذا، از نظر نوع داده نیز پژوهشی آمیخته (کیفی-کمی) است. ابتدا پژوهش‌های معتبر انجام گرفته قبلی به زبان فارسی از ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۳ و لاتین از ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۴ مورد بررسی قرار می‌گیرند و عوامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان استخراج می‌شوند. سپس در ادامه، برای اولویت‌بندی این عوامل از روش سوارافازی^۱ استفاده می‌شود. داده‌های موردنیاز این بخش با کمک پرسشنامه مخصوص سوارافازی گردآوری می‌شود. جامعه آماری بخش کیفی این پژوهش‌های معتبر طی ۱۰ سال گذشته است. در بخش کمی نیز جامعه آماری مدیران ارشد، معاونین، مدیران میانی و کارشناسان شرکت‌های دانش‌بنیان در پارک علم و فناوری استان ایلام است. روش نمونه‌گیری در هر دو بخش کیفی و کمی نمونه‌گیری هدفمند (قضاوتی) است.

¹ Fuzzy SWARA (Step-wise Weight Assessment Ratio Analysis)

۴. تجزیه و تحلیل نتایج

۴.۱ بخش کیفی: شناسایی عوامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود:

این بخش برای استخراج عوامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود انجام گرفته است. لذا، در این بخش عوامل مذکور استخراج می‌شوند. بدین منظور متون و مقالات مورد بررسی در این بخش شامل کلیه مطالعاتی است که مرتبط با عوامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود باشد.

جدول ۱: عوامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود

ردیف	عامل
C1	استانداردهای اندازه‌گیری کیفیت حسابرسی
C2	فرایند اصلی کسب و کار دانش‌بنیان
C3	تدوین شفاف اهداف اقتصاد دانش‌بنیان
C4	سطح تسلط حسابرسان به اقتصاد دانش‌بنیان
C5	روش حسابرسی مختص اقتصاد دانش‌بنیان
C6	سازمان‌دهی تیم ممیزی دانش‌بنیان
C7	تعهد حسابرسان ارشد
C8	تمرکز بر فرایند حسابرسی دانش‌بنیان
C9	شناسایی خلاءهای احتمالی حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان
C10	روند ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود
C11	تجزیه و تحلیل شبکه دارایی نامشهود
C12	برنامه عملیاتی دارایی‌های نامشهود
C13	راهنماهای حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان
C14	کیفیت گزارش حسابرسی دارایی‌های نامشهود
C15	تشخیص و تحلیل مشکلات حسابرسی دارایی‌های نامشهود

منبع: یافته‌های پژوهش

۴.۲ بخش کمی: نتایج روش سوارا فازی

۴.۲.۱ آمار توصیفی خبره‌ها

در این بخش، جهت آشنایی با تعداد پاسخ‌دهندگان به پرسش‌نامه مقایسات زوجی از جنبه: جنسیت، سن، سابقه کار و تحصیلات به توصیف ویژگی‌های جمعیت شناختی پاسخ‌دهندگان پرداخته خواهد شد.

جدول ۲: آمار توصیفی خبرگان

جنسیت	فراوانی	تحصیلات	فراوانی
مرد	۱۲	کارشناسی ارشد	۹
زن	۲	دکتری	۵
جمع کل	۱۴	جمع کل	۱۴
سن	فراوانی	سابقه خدمت	فراوانی
۳۰ تا ۴۰	۵	۵ تا ۱۰ سال	۳
۴۰ تا ۵۰	۷	۱۰ تا ۱۵ سال	۶
بالتر از ۵۰	۲	بیش از ۱۵ سال	۵
جمع کل	۱۴	جمع کل	۱۴

منبع: یافته‌های پژوهش

در ادامه این بخش هدف، وزن‌دهی و اولویت‌بندی معیارهای پژوهش است. اولین گام روش سوارا رتبه‌بندی این عوامل توسط خبرگان است. بنابراین ۱۵ عامل در اختیار ۱۴ خبره قرار داده شد که با این روش آشنایی کامل داشتند و از آن‌ها خواسته شد تا به شاخص‌ها رتبه ۱ تا ۱۵ داده شود. این رتبه‌بندی در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۳: رتبه‌بندی عوامل پژوهش از نظر خبره‌ها

کد	رتبه													
	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
C1	۳	۵	۳	۸	۷	۷	۶	۷	۸	۷	۸	۷	۸	۸
C2	۵	۴	۵	۴	۲	۲	۱	۲	۴	۳	۴	۴	۲	۴
C3	۱	۱	۲	۱	۳	۳	۴	۳	۱	۲	۱	۲	۳	۱
C4	۷	۸	۷	۹	۸	۸	۷	۸	۹	۸	۹	۷	۸	۹
C5	۱۴	۷	۸	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۱	۳	۳	۳
C6	۴	۲	۱	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۱۰	۱۲	۱۱	۱۲	۱	۲	۱۲
C7	۶	۱۲	۶	۵	۴	۵	۴	۵	۴	۵	۴	۵	۶	۵
C8	۱۱	۶	۱۱	۱۱	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۱۱	۱۱	۱۱	۱۴	۱۱
C9	۱۳	۱۴	۱۲	۷	۱۰	۹	۱۰	۹	۷	۶	۷	۱۲	۱۴	۷
C10	۱۵	۱۵	۱۵	۱۰	۱۲	۱۱	۱۱	۱۱	۱۰	۱۵	۱۰	۱۵	۱۵	۱۰
C11	۱۰	۱۱	۹	۱۳	۱۳	۱۴	۱۲	۱۴	۱۳	۱۳	۱۳	۹	۱۱	۱۳
C12	۱۲	۱۳	۱۰	۲	۴	۵	۲	۵	۲	۵	۲	۱۰	۱۳	۲
C13	۴	۳	۴	۶	۵	۶	۸	۶	۶	۹	۶	۴	۳	۶
C14	۱۱	۹	۱۴	۱۴	۱۵	۱۵	۱۵	۱۴	۱۲	۱۴	۱۴	۱۴	۹	۱۴
C15	۸	۱۰	۱۳	۱۵	۱۴	۱۳	۱۴	۱۳	۱۵	۱۴	۱۵	۱۳	۱۰	۱۵

منبع: یافته‌های پژوهش

در گام دوم باید معیارها را به صورت نزولی برای هر ۱۴ خبره مرتب کرد (معیار با رتبه ۱ در بالا و معیار با رتبه ۱۵ در پایین قرار می‌گیرد) سپس اهمیت نسبی هر معیار j با معیار $j-1$ بیان می‌شود خروجی این گام مقادیر S_j ها است. در جدول زیر نظر خبره اول به عنوان نمونه ارائه شده است.

جدول ۴: محاسبه مقادیر برای خبره‌ها

کد	S_j
C3	-
C1	(۰.۲۲, ۰.۲۵, ۰.۲۸۶)
C2	(۰.۴, ۰.۵, ۰.۶۷)
C13	(۰.۲۸۶, ۰.۳۳, ۰.۴)
C4	(۰.۴, ۰.۵, ۰.۶۷)
C15	(۰.۴, ۰.۵, ۰.۶۷)
C11	(۰.۲۲, ۰.۲۵, ۰.۲۸۶)
C14	(۰.۲۲, ۰.۲۵, ۰.۲۸۶)
C12	(۰.۴, ۰.۵, ۰.۶۷)
C5	(۰.۴, ۰.۵, ۰.۶۷)
C6	(۰.۴, ۰.۵, ۰.۶۷)
C7	(۰.۴, ۰.۵, ۰.۶۷)
C8	(۰.۲۸۶, ۰.۳۳, ۰.۴)
C9	(۰.۲۲, ۰.۲۵, ۰.۲۸۶)
C10	(۰.۲۸۶, ۰.۳۳, ۰.۴)

منبع: یافته‌های پژوهش

در گام بعد با استفاده از روابط ۱، ۲ و ۳ به محاسبه وزن معیارها براساس نظرات خبره ۱ می‌پردازیم نتایج در جدول ۵ آورده شده است. ستون W_j وزن عوامل می‌باشد. به عنوان مثال برای عامل C2 مقادیر مختلف به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$K_{C2} = (1,1,1) + S_{C2} = (1.43, 1.65, 1.312)$$

$$q_{C2} = \frac{q_{j-1}}{K_j} = \frac{q_{C2}}{K_{C2}} = \frac{(1,1,1)}{(1.434, 1.65, 1.312)} = (0.622, 0.7, 0.71)$$

$$W_{C2} = \frac{q_j}{\sum q_j} = \frac{q_{C2}}{\sum q_j} = \frac{(0.622, 0.7, 0.71)}{(1.43, 1.587, 3.103)} = (0.16, 0.182, 0.119)$$

همچنین برای محاسبه W غیرفازی بر اساس رابطه ۴ داریم:

$$W_{\text{غیرفازی}} = \frac{(w_j^m - w_j^l) + (w_j^u - w_j^l)}{3} + w_j^l = \frac{(0.182 - 0.16) + (0.119 - 0.16)}{3} + 0.16$$

$$= 0.0132$$

اکنون وزن هر یک از عوامل با تجميع شدن نظرات خبرگان در جدول ۵ نشان داده می‌شود. این جدول نظرات همه خبرگان را با استفاده از روابط فازی مذکور تجميع کرده و وزن هر یک از عوامل را مشخص نموده است

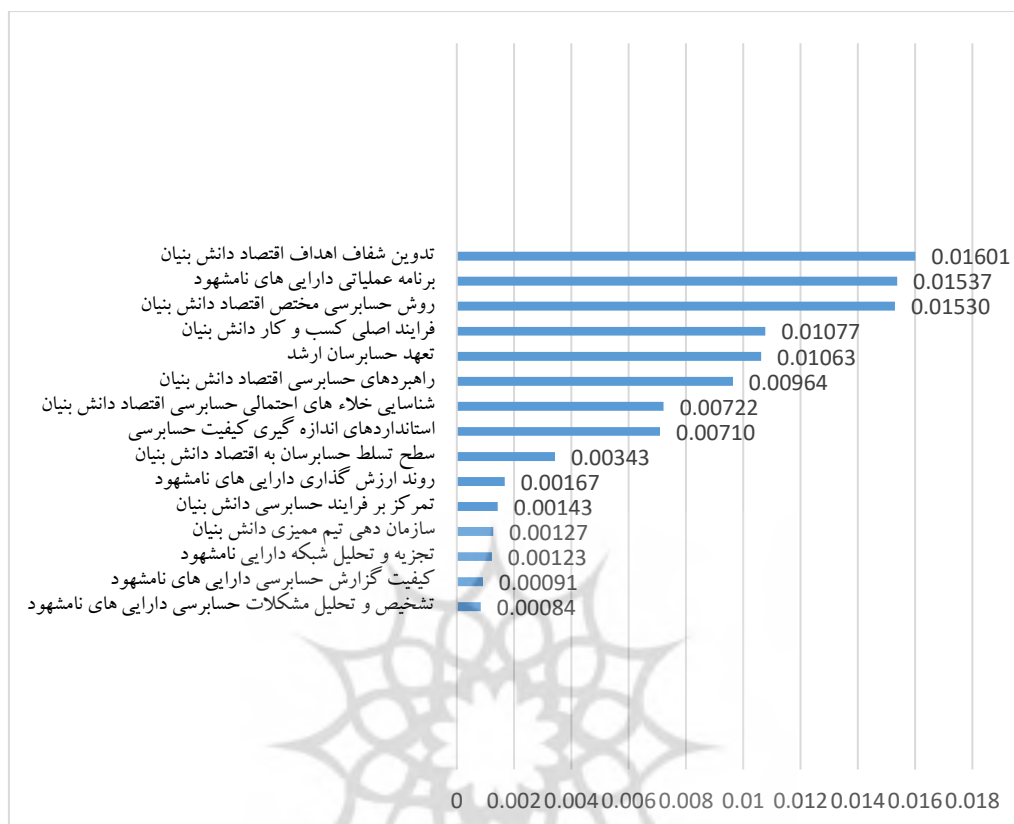
جدول ۵: وزن معیارها از نظر خبرگان پژوهش

وزن عوامل از نظر خبرگان					
کد	S _j	K _j	q _j	w _j فازی	w _j غیر فازی
C3	-	(۱,۱,۱)	(۱,۱,۱)	(۰.۲۴۴,۰.۲۷۹,۰.۳۲۱)	۰.۲۸۱۱۱۵
C13	(۰.۲۸۶,۰.۳۳,۰.۴)	(۱.۲۸۶,۱.۳۳,۱.۴)	(۰.۳۳۳,۰.۴۰۱,۰.۴۵۵)	(۰.۰۸۱,۰.۱۱۲,۰.۱۴۶)	۰.۱۱۲۹۷۵
C2	(۰.۲۲,۰.۲۵,۰.۲۸۶)	(۱.۲۲,۱.۲۵,۱.۲۸۶)	(۰.۲۵۹,۰.۳۲۱,۰.۳۷۳)	(۰.۰۶۳,۰.۰۸۹,۰.۱۲)	۰.۰۹۰۷۳۳
C4	(۰.۴,۰.۵,۰.۶۷)	(۱.۴,۱.۵,۱.۶۷)	(۰.۰۶۲,۰.۱۰۷,۰.۱۶)	(۰.۰۱۵,۰.۰۳,۰.۰۵۱)	۰.۰۳۲۰۴۱
C15	(۰.۴,۰.۵,۰.۶۷)	(۱.۴,۱.۵,۱.۶۷)	(۰.۰۳۷,۰.۰۷۱,۰.۱۱۴)	(۰.۰۰۹,۰.۰۲,۰.۰۳۷)	۰.۰۲۱۸۳۲
C11	(۰.۲۲,۰.۲۵,۰.۲۸۶)	(۱.۲۲,۱.۲۵,۱.۲۸۶)	(۰.۰۱۷,۰.۰۳۸,۰.۰۶۷)	(۰.۰۰۴,۰.۰۱۱,۰.۰۲۱)	۰.۰۱۲۰۷۶
C14	(۰.۲۲,۰.۲۵,۰.۲۸۶)	(۱.۲۲,۱.۲۵,۱.۲۸۶)	(۰.۰۱۳,۰.۰۳,۰.۰۵۵)	(۰.۰۰۳,۰.۰۰۸,۰.۰۱۸)	۰.۰۰۹۷۶۹
C12	(۰.۴,۰.۵,۰.۶۷)	(۱.۴,۱.۵,۱.۶۷)	(۰.۰۰۸,۰.۰۲,۰.۰۳۹)	(۰.۰۰۲,۰.۰۰۶,۰.۰۱۳)	۰.۰۰۶۷۱۸
C5	(۰.۴,۰.۵,۰.۶۷)	(۱.۴,۱.۵,۱.۶۷)	(۰.۰۰۴,۰.۰۱۱,۰.۰۲۳)	(۰.۰۰۱,۰.۰۰۳,۰.۰۰۷)	۰.۰۰۳۷۵۶
C6	(۰.۴,۰.۵,۰.۶۷)	(۱.۴,۱.۵,۱.۶۷)	(۰.۰۰۲,۰.۰۰۶,۰.۰۱۳)	(۰,۰.۰۰۲,۰.۰۰۴)	۰.۰۰۲۱۱۰
C7	(۰.۴,۰.۵,۰.۶۷)	(۱.۴,۱.۵,۱.۶۷)	(۰.۰۰۱,۰.۰۰۴,۰.۰۰۱)	(۰,۰.۰۰۱,۰.۰۰۳)	۰.۰۰۱۴۶۶
C8	(۰.۲۸۶,۰.۳۳,۰.۴)	(۱.۲۸۶,۱.۳۳,۱.۴)	(۰.۰۰۱,۰.۰۰۳,۰.۰۰۷)	(۰,۰.۰۰۱,۰.۰۰۲)	۰.۰۰۱۱۲۵
C9	(۰.۲۲,۰.۲۵,۰.۲۸۶)	(۱.۲۲,۱.۲۵,۱.۲۸۶)	(۰.۰۰۱,۰.۰۰۲,۰.۰۰۶)	(۰,۰.۰۰۱,۰.۰۰۲)	۰.۰۰۰۹۱۴
C10	(۰.۲۸۶,۰.۳۳,۰.۴)	(۱.۲۸۶,۱.۳۳,۱.۴)	(۰,۰.۰۰۲,۰.۰۰۵)	(۰,۰,۰.۰۰۲)	۰.۰۰۰۷۰۳
C1	(۰.۲۸۶,۰.۳۳,۰.۴)	(۱.۲۸۶,۱.۳۳,۱.۴)	(۰,۰,۰.۰۰۱)	(۰,۰,۰)	۰.۰۰۰۱۱۴

منبع: یافته‌های پژوهش

۴.۲.۲ اوزان نهایی معیارها

به طریق مشابه برای دیگر خبرگان پژوهش نیز محاسبات سوارا فازی صورت می‌گیرد برای محاسبه اوزان نهایی، کفایست از اوزان معیارها نسبت به نظرات خبره‌ها میانگین حسابی گرفت. این فرامین به صورت خروجی نمودار از نرم افزار سوارا فازی در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱: اوزان نهایی معیارها (منبع: یافته‌های پژوهش)

اولویت‌بندی کلی و حاصل از روش سوارا فازی با توجه به شکل ۱ نشان داد که تدوین شفاف اهداف اقتصاد دانش‌بنیان در اولویت اول و تشخیص و تحلیل مشکلات حسابرسی دارایی‌های نامشهود در اولویت آخر قرار دارد.

۵- نتیجه‌گیری و پیشنهادهای سیاستی

دانش عامل تنظیم‌کننده مهم توسعه ملی از نظر اجتماعی و اقتصادی است. از طریق استفاده مناسب از منابع دانش، یک ملت قادر خواهد بود ماهیت توسعه جمعی را شکل دهد. اصطلاحات زیادی وظیفه دارند ارزش دانش را برای پرورش فرهنگ و شناخت جامعه تشریح کنند. دانش منبعی برای توسعه رویکرد توسعه مهارت‌های جامعه است. از همان آغاز توسعه جامعه بشری، موضوع پرورش مؤثر منابع دانش محقق شده است تا با تمرین خلاقیت مناسب هر یک از اعضای جامعه، یک جامعه دانشی با احتمال بالاتر از توسعه اجتماعی ایجاد شود. مسئله مهم در جوامع مدرن با توجه به عملکرد مؤثر منابع مذکور، مدیریت مؤثر دانش است. جنبه‌های فنی مختلفی در موضوع مدیریت دانش وجود دارد که عبارتند از: کسب دانش، کاربرد دانش، اشتراک دانش و ایجاد دانش. به لحاظ نظری بین اقتصاد دانش‌بنیان و مدیریت دانش رابطه وجود دارد. اساساً براساس به کارگیری مناسب دانش است که افراد قادر خواهند بود وضعیت اقتصادی سودمند ایجاد کنند. حسابرسی دانش ارزیابی توانایی‌های دانش یک سازمان است و شکاف بین دانش موجود و آنچه که بر اساس اهداف استراتژیک سازمان مورد نیاز است را شناسایی می‌کند. حسابرسی دانش باید با برنامه‌ریزی استراتژیک برای شناسایی اولویت‌های فعلی و آتی و همچنین بررسی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدات سازمان شروع شود.

فعالیت‌های حسابرسی زمینه خاصی را برای مدیریت دانش، به ویژه آنچه که به اشتراک دانش و تولید دانش جدید در محیط سازمانی مربوط می‌شود، ایجاد می‌کند. حسابرسی دانش ماهیت دانش را بررسی می‌کند و جنبه‌های فرهنگی و ساختاری شیوه‌های مدیریت دانش، که ممکن است منجر به پیدایش اکوسیستم برای اشتراک‌گذاری دانش موجود و تولید دانش جدید شود، تجزیه و تحلیل می‌نماید. مؤسسه حسابرسی به عنوان یک سازمان دانشی عمل می‌کند که علیرغم جنبه رسمی، یک سیستم پیچیده پویا از متخصصان دانش است. پیش‌شرط‌های فرهنگی کلیدی لازم برای ایجاد یک اکوسیستم دانش، روابط مبتنی بر اعتماد، فرهنگ سازمانی، روابط افقی و عمودی مثبت و انگیزه‌های درونی قوی برای به اشتراک گذاشتن دانش هستند. تناسب خوبی بین انتظارات کارکنان و شیوه‌های سازمانی وجود دارد. با این حال، چالش‌های خاصی مانند استخراج دانش ضمنی کارکنان و نیاز به ارتقای مستمر فرآیندهای ایجاد و ادغام دانش، باید مورد توجه قرار گیرند.

این پژوهش شامل دویخش کیفی و کمی بود. در بخش کیفی عوامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود در پارک علم و فناوری ایلام با بررسی پیشینه پژوهش شناسایی شدند و در بخش کمی نیز این شاخص‌ها با گردآوری نظرات ۱۴ خبره به وسیله پرسشنامه مخصوص سوارافازی و نرم افزار سوارافازی اولویت‌بندی شدند و نتایج نشان داد که تدوین شفاف اهداف اقتصاد دانش‌بنیان اولین اولویت این پژوهش است. این پژوهش از چند جنبه با پژوهش‌های دیگر متفاوت است. اول آنکه پژوهش حاضر از رویکرد آمیخته (کیفی-کمی) بهره گرفته که دارای اعتبار مناسبی است و از رویکرد صرفاً کیفی و یا صرفاً کمی اجتناب نموده است در حالیکه پژوهش‌های دیگر یا رویکرد کیفی داشته‌اند یا رویکرد کمی داشته‌اند. علاوه بر این پژوهش‌های دیگر همانند کاشانی پور و همکاران (۱۴۰۲) به موضوع ارائه الگوی مناسب برای ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود در شرکت‌های دانش‌بنیان پرداختند. و به جنبه اقتصاد دانش‌بنیان و حسابرسی دانشی اشاره نکردند. سیاه پوش (۱۴۰۲) به تبیین نقش سرمایه انسانی در تحقق اقتصاد دانش‌بنیان با تاکید بر روابط بین صنعت و دانشگاه براساس چارچوب نظری اقتصاد نهادی می‌پردازد. که مشخصاً به حسابرسی مبتنی بر دانش نپرداخته است. و یا تحقیق گچلو و کاملی (۱۴۰۲) که به ارائه چارچوب حسابرسی دانش در سازمان‌های مأموریت محور پرداختند و صحبتی از اقتصاد دانش‌بنیان نداشتند. کولیوند و همکاران (۲۰۲۴) به بررسی رابطه بین ویژگی‌های حسابرسان با سرمایه فکری و اقتصاد دانش‌بنیان پرداختند و مشخص است که این مقاله یک مقاله کمی بوده و از روش کیفی یا آمیخته استفاده ننموده است. پوچخیز (۲۰۲۴) به بررسی اهمیت مسیر حسابرسی برای پایداری اقتصاد پرداخته است. که در این تحقیق صحبتی درباره اقتصاد دانش‌بنیان به میان نیآورده است. همچنین پژوهش‌های دیگر تنها با بررسی تاثیر و یا رابطه تنها به چند متغیر یا عامل خاص محدود می‌شوند در حالیکه پژوهش حاضر با شناسایی ۱۵ عامل در رابطه با حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان درک و نگرشی فراگیر ایجاد نموده است. ضمن اینکه در پژوهش‌های پیشین بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان تکیه و تاکید نشده است. ضمن اینکه بهره گرفتن از روش سوارافازی به عنوان روشی برای اولویت‌بندی عوامل، روشی نوین و بسیار کارآمد است که با بهره‌گیری از منطق فازی ضریب خطا در اولویت‌بندی را بسیار کاهش می‌دهد.

۵.۱ پیشنهادهای کاربردی

- (۱) با توجه به اینکه تدوین شفاف اهداف اقتصاد دانش‌بنیان به عنوان اولین عامل موثر بر حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود تعیین شده است لذا پیشنهاد می‌شود مدیران پارک علم و فناوری ایلام از شفافیت اهداف سازمانی استقبال و آن را در فرهنگ این سازمان برجسته سازند.
- (۲) در راستای تدوین برنامه عملیاتی دارایی‌های نامشهود که دومین عامل موثر در حسابرسی اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد دارایی‌های نامشهود است می‌بایست مدیران پارک علم و فناوری ایلام همواره در تدوین برنامه‌های عملیاتی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت از گروه‌های مشاوره تخصصی برنامه‌ریزی استفاده نمایند.
- (۳) یکی از چالش‌های اساسی حسابداری در شرکت‌های دانش‌بنیان، ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهودی همچون حق اختراع، برند و دانش فنی است. این دارایی‌ها که جزو ارزشمندترین منابع شرکت محسوب می‌شوند، تأثیر بسزایی در تعیین ارزش کل شرکت دارند و به همین دلیل، نیازمند روش‌های محاسباتی و گزارش‌دهی خاص و دقیقی هستند. پیشنهاد می‌شود از روش‌های ارزش‌گذاری معتبر بین‌المللی و معتبر با شرایط اقتصادی ایران استفاده شود.
- (۴) شرکت‌های دانش‌بنیان به منظور جذب سرمایه‌گذاران و بهره‌مندی از حمایت‌های دولتی، ملزم به ارائه گزارش‌های مالی شفاف و دقیق هستند. به همین خاطر به مدیران پارک علم و فناوری ایلام پیشنهاد می‌شود گزارش‌های حسابرسی شرکت‌های دانش‌بنیان را به گونه‌ای تدوین نمایند که به صورت جامع وضعیت مالی، عملکرد عملیاتی و دستاوردهای تحقیقاتی شرکت‌های دانش‌بنیان را بازتاب دهند. زیرا شفافیت در گزارش‌دهی مالی شرکت‌های دانش‌بنیان نه تنها اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب می‌کند، بلکه امکان نظارت و ارزیابی دقیق‌تر را برای نهادهای دولتی فراهم می‌سازد.
- (۵) نکته مهم این است که شرکت‌های دانش‌بنیان به دلیل نقش حیاتی خود در نوآوری و توسعه اقتصادی، باید به مقررات و استانداردهای حسابداری ملی و بین‌المللی پایبند باشند. به همین خاطر، آموزش مستمر و به‌روزرسانی اطلاعات حسابداران و مدیران مالی شرکت‌های دانش‌بنیان در این حوزه، از ضروریات است تا شرکت‌ها بتوانند به‌درستی از این استانداردها پیروی کنند و عملکرد مالی خود را بهینه سازند. رعایت دقیق این مقررات به توسعه پایدار و موفقیت بلندمدت شرکت‌های دانش‌بنیان در پارک علم و فناوری کمک شایانی خواهد کرد.

منابع

- انتظاری، یعقوب، محبوب، حسن، (۱۳۹۲)، تحلیل توسعه اقتصاد دانش ایران بر اساس سند چشم انداز ۱۴۰۴، راهبرد فرهنگ سال ششم زمستان ۱۳۹۲ شماره ۲۴.
- بخشانی صفیه، باقرپور ولاشانی محمد علی، عباس زاده محمد رضا. تدوین و ارائه مدل مفهومی مدیریت رفتار اشتراک‌گذاری دانش در حرفه حسابرسی ایران. دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری. ۱۴۰۱؛ ۷ (۱۴): ۳۵-۷۵.
- تقوی، حسین، خالق خواه، علی، باقری، فاطمه. پیش‌بینی تسهیم دانش در مؤسسات آموزشی بر اساس ابعاد جو مسموم سازمانی. پژوهش‌های رهبری/آموزشی ۱۶۱۶. doi: 10.22054/jrlat.2022.67587.1616. 2023; 6(23): 7-29.
- رعیانی، مهدی، (۱۴۰۳)، تبیین مولفه‌های افزایش قدرت اقتصادی جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر نقش علم و فناوری، راهبرد توسعه بهار ۱۴۰۳ - شماره ۷۷.
- سجادی، معصومه سادات، (۱۴۰۲)، نقش نظام آموزش کشور در توسعه و پیشبرد اهداف اقتصاد دانش بنیان، مجله: امنیت اقتصادی «خرداد ۱۴۰۲ - شماره ۱۱۰.
- سیاه پوش، زینب، (۱۴۰۲)، تبیین نقش سرمایه انسانی در تحقق اقتصاد دانش‌بنیان با تأکید بر ارتباط صنعت و دانشگاه، منابع و سرمایه انسانی تابستان ۱۴۰۲ - شماره ۸.
- کاشانی پور، محمد، عباس زاده، محمد رضا، عنبرانی، صالح. تدوین الگوی ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود در شرکت‌های دانش‌بنیان. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۱۴۰۲؛ ۱۲ (۴۸): ۲۴۹-۲۷۰.
- گچلو، میثم، کاملی، بهروز. چارچوب ممیزی (حسابرسی) دانش در سازمان‌های مأموریت محور. فصلنامه نگرش مدیریت راهبردی، ۱۴۰۲؛ ۱ (۲): ۱۴۹-۱۸۲.
- وکیلی فرد، حمیدرضا؛ دهقان، حبیب اله؛ یعقوب نژاد، احمد؛ رهنما رودپشتی، فریدون. ۱۴۰۱. «نقش دارایی‌های نامشهود در راستای حسابداری مدیریت بر اقتصاد دانش بنیان به عنوان ابزاری برای تحقق اقتصاد مقاومتی». پژوهش‌های راهبردی ارتش زمستان ۱۴۰۱، سال اول - شماره ۲.

References

- Abuazza, O.A., Labib, A. & Savage, B.M. (2019). Development of an auditing framework by integrating ISO 9001 principles within auditing. International Journal of Quality & Reliability Management, 37 (2), 328-353. <https://doi.org/10.1108/IJQRM-02-2019-0048>
- Alizadeh P, Salami R. Assessment of knowledge economy a comparative study between iran and turkey and lessons for policy-making. Journal of Science and Technology Policy Management. 2015;6(1):37-55. Available: <https://doi.org/10.1108/JSTPM-07-2014-0031>
- Ayinde, L, Orekoya, I. O., Adepeju, Q. A., & Shomoye, A. M. (2021). Knowledge audit as an important tool in organizational management: A review of literature. Business Information Review, 38(2), 89-102. doi:10.1177/0266382120986034
- CFI Team. (2023). Intangible assets. <https://corporatefinanceinstitute.com>
- Dalkir, K., Knowledge management in theory and practice, Elsevier, Butterworth (2005)
- Elhini M, Mourad Y. The relationship between knowledge-based economies and economic growth: An empirical analysis on the Asia-Pacific region 2011-2018. Journal of Chinese Economic and Foreign Trade Studies. 2022;15(2):171-192. Available: <https://doi.org/10.1108/JCEFTS-09-2021-005>
- Federal of Accounting Professionals, 2018

- Gutsalenko, L., Aloslyn, V., (2024), Directions of digitalization of going concern audit – a prerequisite for its efficiency increase, Herald of Economics, DOI: 10.35774/visnyk2024.02.092
- Hechter, D., Smuts, H., (2024), Performing a Knowledge Audit Within a South African Chemical Manufacturer, International Journal of Knowledge Management, DOI: 10.4018/IJKM.338213
- Hylton, A.K.M., Initiative is Unlikely to Succeed Without a Knowledge Audit, 2002, <http://www.annhylton.com>
- Jucevicius, G., Aukscenyte, E., (2023), Preconditions for the development of organizational knowledge ecosystem inside an audit firm, European Conference on Knowledge Management, DOI: 10.34190/eckm.24.1.1647
- koolivand, A., Salehi, M., Arabzadeh, M., Ghodrati, H. The relationship between auditor characteristics with intellectual capital and knowledge-based economy. International Journal of Finance & Managerial Accounting, 2025; 10(37): 17-30. doi: 10.30495/ijfma.2023.64212.1752
- Liebowitz, J., Knowledge management Handbook, CRC Press LLC, 1999
- Lopes, I., & Rodrigues, A. M. (2007). Intangible assets identification and valuation – A theoretical framework approach to the Portuguese airlines companies. The Electronic Journal of Knowledge Management, 5(2), 193–202.
- Malekolkalami, M., & Sharif, A. (2022). A systematic review of knowledge audit models during 2016 to 2020. International Journal of Information Science and Management, 20(3), 227–244. https://ijism.isc.ac/article_698409.html
- Perez-Soltero, A., Barcelo-Valenzuela, M., Sanchez-Schmitz, G., Martin-Rubio, F., Palma-Mendez, J. T., & Vanti, A. A. (2007). A model and methodology to knowledge auditing considering core processes. ICFAI Journal of Knowledge Management, 5(1), 7–23.
- Pfeifer, J., R. Sutton, The Knowing – Doing Gap, Harvard Business School Press, 1999
- Pochkhidze, D., (2024), The Importance of the Audit Trail for the Stabilization of the Economy, Works of Georgian Technical University, DOI: 10.36073/1512-0996-2024-2-50-55
- Tallon, P.P., Queiroz, M., Coltman, T., Sharma, R., 2016. Business process and information technology alignment: Construct conceptualization, empirical illustration, and directions for future research. Journal of the Association for Information Systems 17 (9), 563-589